

وانەى 39

1- نوپژ و نزا:-

پېشېره وى گروپ:- نوپژ و نزا بکه و پاشان نيشانى گروپه کهى بده که ئەم کورسه تايهته به دروستکردنى قوتابى بۇ دەسه لاتدار.

2- پەرستن 20 خولهك گويگرتن بۇ خودا

بابەت :- پەرستن به مانای گويگرتن بۇ دەنگى خودا

1- ههولبده دەنگى خودا ببيستی:-

پەرستن تهنه نوپژکردن و گورانى رۆحى نيه بهلكو گويگرتن له دەنگى خوداش دهگريتهوه. پەرستن بریتيه له ئارامى و ئاسوده بوون له پيناو ببيستنى دەنگى خوداپى.

• به ورياييه کى زوره وه گوى له دەنگى خودا بگره کاتى دهخوينيتهوه يان گوى ببيستی دهبيت.

• له بير و هوش و ويژداندا سهرنج له رۆحى قسه کردنى خودايى بده.

• سهرنجيکى وورد له کارهکانى خودا بده لهژياندا.

کهواتا پەرستن سهرنجدانى وورده و ههولدانه بۇ تېگه يشتن له وهى که خودا دهپهويت.

2- ههولبده راستيهکان بزانيت و ههستى پى بکهيت

پهکک له لايه نه گرینگهکانى گويگرتن بریتيه له ههستکردن له زيوان راستى و درودا، له کاتيکدا رۆحى به دکارى يان کهسى به دکار له وانیه ببيته هوکارى دروستکردنى درو و بوختان له بير و هوشى تودا "ئهفهسؤس 6: 16"، رۆحى خودايى هه ميشه شتى راست پيشانى تو ده دات و هه رگيز به ره و هيچ شتيک رات ناکيشيت که دژى کتیبى پيرۆز بيت "يۆحه نا 16: 13" له بهرته وه زور گرینگه نه وه دهنگه کى له ناو رۆح و ناخى خوتدا تاقى بکه يته وه "دەنگى مه به ست" به به راوردکردنى نه وه قسانه له گه ل وتهکانى خوداى گه وره دا تهنه نه وه شنانهى که له گه ل و تراوهکانى خودا دهقاوده ق هاوشيوهن، نه وانه له خوداوه ن "1 يۆحه نا 4: 1 - 6".

پەرستن: ئيستا با خودا بپه رستين، نه وپش له ريگای بيدهنگ بوون و گويگرتنه بۇ وتهکانى خودا که دهخوينرته وه. ههولبده تېگه يته له وهى که خودا چى له تو دهويت. پېشېره وى گروپ "لوقا 6: 20 - 45" به هيواشى دهخوينرته وه، وه ستان له زيوان پارچه دهقهکاندا.

3. به شداربوون (20 خولهك) به زه يى

ههولبده به کورتى له وه تېگه يته که له ماوهى خویندنه وهى نه وه دهقانهى که له رابردودا خویندوتنه وه چى فېربوويت (راعوس 1 - 4) گوى بگره بۇ نه وه کهسه ي به شداريت له گه لدا دهکات و لپى گه رى باش بير بکاته وه.

4. فېرکردن 70 خولهك

تايه تهنه ندى مه سيحى رۆحى لېبورده يى

ئه م پاچه دهقه خویندنه وه يه که ده رباره ي تايه تهنه ندى مه سيحى که چون مامه له له گه ل دژوارى و ناخوشيدا ده که يته، ده توانيت بۇ زانيارى زياتر سه يرى (sapplemen 2 manual 4) بکه يته که چون به ره ننگارى توره يى ده بيتته وه.

أ- ناخوشى و بى ئومپدى و هوکارهکانى

1- ناخوشى و نائومه يدى چيه؟

فېربکه: ناخوشى بریتيه له و نازاره ي که له نهجامى ههستکردن به برينىکى سارپژنه کراوه وه سهره له ده دا، نه و برينه کارىگه رييه کى قولى کردوته سهر ههست و نهستى نه وه کهسه و توشى ناره حه تى کردوه، نه مهش به هوى ژيان له گه ل کومه لپک له نا دادپهروه رى و گه نده لى و چه ندين کارى دیکه ي خراپ.

2- بۆچى خه لکى توشى ناره حه تى و بى ئومپدى ده بن؟

گفتوگو بکه: نه وه هوکاره جياوازانه چين که واده که ن توشى ناره حه تى و بى ئومپدى بين؟

• نا دادپهروه رى

لەوانەییە بە شێوەیەکی نا دادپەرەرانە مامەلەت لەگەڵدا کرایت، دادوهرێك پیرایێکی ناره‌وای دەرکردی، دکتۆرێك پشکنینی هەلە دەکات، کارمەندەکانت هەولێ رێکخستن و چاککردنی کارەکانت نادەن، خۆشەویستەکەت کە بەشدارێ ژيانته تۆی خۆش ناویت، منداڵەکەت نکۆلیت لێ دەکات.

• خراپ بەکارهێنان

لەوانەییە کەسێکی دیکە مافی تۆی خواردی، سود و قازانجی شتەکانتی بۆ خۆی بردی، واتا بە کورتی خراپ لەگەڵ تۆدا مامەلەیی کردوو.

• پەیمانێ شکێندراو

دوای ئەوەی کە کێشە و گرفتەکانی خۆت لەلای هاورێیەکی باوەرپێکراوی خۆت باسکردوو، بەلام ئەم ئەمەیی بە هەل زانیووە و چوووە لای کەسانی دیکە باسی کردوو، ئەمەش ئازار و ناره‌حەتی بۆ تۆ دروستکردوو.

• بەهەلە هەلسەنگاندن

لەوانەییە تۆ کاری خۆت بە باشترین شێوە ئەنجام دایت و هیچ کەموکورییەکت تێدا ئەنجام نەدای، بەلام بەرامبەرەکەت بە هەلە لەتۆ گەیشتوووە و هەمیشە لە نرخێ تۆیان کەمکردووتەو و پزیزان بۆ تۆ دانەناوە.

• بێئومێدبوون

لەوانەییە ئەوانەیی دیکە کە ناگەنە ئەو هیواو ئاواتەیی کە تۆ پێی گەیشتویت، هەمیشە هەول دەدەن فێلت لێ بکەن و بەمەش تۆ بێ ئومێد دەکەن و شتەکان وەکو خۆی ناگۆزێنەووە بۆ ناو خەلک.

• یاخیبوون

هەندیک جار خودا مرووف تاقی دەکاتەووە و دەیخاتە ناو هەندیک ناره‌حەتی و دژواری جیهان، بەلام لەوانەییە تۆ بە جوړیکی دیکە سەیری ئەم تاقیکردنەووەیە بکەیت و توشی پرسیار و بێرکردنەووە بیت لە هەندیک شت کە واتا لێدەکات ناره‌حەت بیت.

ب- کاردانەووە بەرامبەر ناره‌حەتی و ئازار

1- رۆنکردنەووەی کاردانەووەی مرووف بەرامبەر رەفتارکردنی هەلە لا 30

کاتیك کە رەفتاریکی ناشیرین بەرامبەر ت دەکریت، وەك سوکایەتیەك دەبینیت و هەست بە ئازار و ناره‌حەتی زۆر دەکەیت، زۆر بەی جار هەستیک پالت دەزیت کەوا گیانی تۆلەکردنەووە لە ناخدا دروست بییت بەرامبەر ئەو کەسەیی ئەو کارەیی ئەنجام داو.

2- ئەنجامەکانی ناره‌حەتی و نائومێدی کە بە هۆی چارەسەری هەلەووە پێی دەگەیت

"مەتا 6: 15؛ عیبرانییەکان 12: 5؛ 6: 10 - 11 - 14 - 15) بخوینەووە.

- دۆزینەووە و گفتوگۆکردن: - ئەنجامەکانی نائومێدی و ئازار چین بەگۆرەیی پەيوەندی تۆ لەگەڵ خودا یان پەيوەندی تۆ لەگەڵ خەلکی دیکە، یان پەيوەندی لەگەڵ خودی خۆتدا.

سەرئەنجام (ناره‌حەتی کار لە پەيوەندی ئێوان تۆو خودا دەکات)

پەيوەندی ئێوان تۆو خودا بەرەو پەيوەندییەکی لاواز دەچیت، کاتیك لێخۆشبوونی خودا رەت دەکەیتەووە و داوای خودا ناکەیی، لەبەر خۆشەویستی و گەورەیی خۆی ئارامیت بۆ بگەرێنیتەووە. چونکە ئەگەر وا نەکەیت هەلێکی گەورە لەدەست خۆت دەدەیت بۆ ئەوەی بییتە باوەرداری تەواو و گەشەکردو بە رۆجی پیرۆز.

ناره‌حەتی کار لە پەيوەندی ئێوان تۆ و خەلکانی دیکە دەکات

لەوانەییە لە خەلک بکشیتەووە و هاورێیەتی لەدەست بدەیت، یاخود بە تەواوێتی لە خەلک دابیریت، ئەمەش هەمووی بەهۆی کاری ناره‌حەتی و ئازارەووەیە کە توش تهاوووە. ئەمەش دەبیتە هۆی کێشە و ناوبانگ زرانی زیاتر، لەوکاتەدا دەبیتە دروستکەری کێشەیی زیاتر، لەبەرئەووە دەبیت ووریا بیت.

ناره‌حەتی کار لە پەيوەندی دەکات لەگەڵ خودی خۆت

ئەمە ۋەكۆ بوونى ژەھرە لەناو، رۆح و بىر و ھۆش و جەستەى تۇدا كە ھەمووى دەپتە ھۆى ئەوھى تەواوى جەستە و رۆح توشى ژەھراوويىوون يىت. مەزاج و ھەستى تۆ تىكدەدات، دەپتە ھۆى شىواندى رۆحى دادگەرى لە ناختا و وات لى دەكات كە ببىتە كەسىكى دل رەق و توندوتىژ و خەمبار، لە كۆتايىدا ھەموو پەيوەندىەكانت دەپچىرپن و دەبىتە كەسىكى گۆشەگىر.

ج . مامەلە كردن لەگەل ناپرەحەتى دژى چارەسەرى ھەلە
1. رۆونكر دنەوھى ۋەلامى خودايى بۆ چارەسەركردنى ھەلە

لا 31

كاتىك بە شىوازيكى خراپ مامەلەت لەگەلدا دەكرىت، دەتوانىت ۋەكو مەسىحىەك ئەم حالەتە ببىنىت، ھەرۋەكو مەسىحىەك حالەتەكە دەبىنىت، دەپت چاۋەپرى يارمەتى خودا بىت كە چى دەكات. ھەمىشە سەيرى كاردانەوھى خودايى بكە لە بەرامبەر ئەو جۆرە رەفتارانە، ئەمەش كە ئەنجامى خويندەنەوھى ئىنجىل و نوپۆكردن و نزاىە لە خودا بەرھەم دىت، ئەم نزيكبوونەوھىە لە خودا ۋادەكات كە ئەم جۆرە رەفتارانە بە كەم بزانىت و خودا و ئامانجەكەى لە سەروى ئەوانەوھى يىت.

2. رۆونكر دنەوھىەك لە ژيانى يوسفەوھى

يوسف رەفتارى ھەلەى بەرامبەر دەرھەق كرا

(بدۆزەرەوھى و گەتوگۆ بكە): چۆن خەلكانى دىكە رەفتارى خراپان دەرھەق بە يوسف كرد؟ سەرنج: تەنەت لەناو خىزانەكەى خۆشيدا رەفتارى ناشىرپنى دەرھەق كرا، (پەيدا بوون 37 : 1 - 36) براكانى ئىرەبىيان ھەبوو و خراپ مامەلەيان لەگەل دەكرد، تاوھكو لە كۆتايىدا ۋەكو كۆپلەپەك فرۆشتيان، ئەوان لەلاى باوكىشيان وتيان درندەپەك ھاتووه و بردوويەتى و خواردوويەتى، يوسف شاىەنى ئەو رەفتارە ناشىرپنە نەبوو كە دەرھەقى كرا. ئەو قوربانى ئەو ناپرەوايىە بوو كە لەناو خىزانەكەى خۆيدا ھەبوو، سەركردەپەك مامەلەى خراپى لەگەل يوسف دەكرد (پەيدا بوون 39 : 1 - 20) ژنى سەركردەكە ھەولى دا كە لەخستەى بەرىت، چەند جارىك لەبەر ئەوھى بەردەوام رەتى دەكردەوھى، لەدوايدا تاوانبارى كرد و خراپە بەندىخانەوھى بى بوونى دادگايەكى رەوا يوسف بە تەواوھتى كەسىكى راستودروست بووھ. ھاورىكانىشى مامەلەى خراپان لەگەلدا دەكرد (پەيدا بوون 40 : 1 - 23) يوسف يارمەتییەكى زۆرى دان كاتىك لەگەلپاندا لە بەندىخانە بوو، بەلام لەدوايدا بە تەواوھتى ئەويان لەبىركرد، بۆ چەند سالىك تەنيا ماىەوھى لە بەندىخانەدا.

ئازارچىزتنى يوسف

(پەيدا بوون 37: 2 ، 41 : 46) بخوينەوھى

بدۆزەرەوھى و گەتوگۆ بكە: بۆ ماوھى چەند يوسف لەژىر رەفتارى خراپى ئەوانى دىكە ماىەوھى. سەرنج: يوسف بۆ ماوھىەكى زۆر ئازارى چىزت، تەمەنى حەقدە سالان بوو كە بە كۆپلە فرۆشرا، لە مىسر لە تەمەنى سى سالى دا بە يەكجارى ئازادكرا و بووھ سەرۆك ۋەزىرانى مىسر (پەيدا بوون 41: 47 - 49) لەگەل ئەوھشدا خىزانەكەى لە كەنعان توشى برسپىتى و قاتوقرىبەكى زۆر ھاتبوون، لەبەرئەوھى باوكيان ئەوانى بۆ مىسر نارد تاوھكو گەنم بىرن، بەم شىوھىە براكانى يوسف چوونە بەردەمى يوسف لە مىسر، بەلام ئەوان ھىچ بەوھيان نەزانى (پەيدا بوون 42 : 1 - 8) لە كۆتايىدا يوسف داواى لە براكانى كرد كە بىنە لای و لىئەوھى نزيك بن و بى ھىچ ترس و دوودلىەك.

ھەرگىز بىرى نەدەكردەوھى لەوھى كە كاردانەوھىەكى بەرامبەر رەفتارە ناشىرپنە رابردوھىەكى ئەوان ھەپت. بەلكو ھەمىشە خوداى لەيادبووھ.

كاردانەوھى يوسف بەرامبەر سووكايەتى پىكەرانى

(پەيدا بوون 45: 13 - 15 ، 21 - 24) (پەيدا بوون 50: 15 - 21) بخوينەوھى

بدۆزەرەوۋە و گەتوگۇ بکە: چۇن يوسف وەلامى براکانى دايەوۋە؟ كى رەفتارى خراپى لەگەل كەردبوو؟

سەرنج: لە كۇتايدا يوسف وەلامىكى جوامىرەنى دانەو، لە براکانى خۇش بوو، يەكگرتنەوۋە لەگەل براکانى وانەيەكى گىرنگ بوو. دواتر لە باوۋەشى گرتن و ماچى كىردن و گىران، قسە كىردن لەگەل يەكتىدا ھەموو ئەمانە پروویدا لەو مەسەلەيەدا و لە كۇتايىشدا يوسف ھىچى لەبارەى تاوانەكەيانەوۋە كە بەرامبەر بە ئەو ئەنجاميان دابوو پى نەوتن، ھەرگىز تۇمارىكى ئەو ھەلانەى نەھىنايەوۋە بەرباس. لەبەر ئەوۋە دوایى يوسف داواى لە خودا كىرد كە لىيان خۇش بىت و خەم و بىناقەتى پرەوېنېتەوۋە. دوای مردنى باوكيان براکانى دووبارە دوودل بوون لە بەرامبەر يوسف كە لەوانەيە تۇلەيان لى بکاتەوۋە، بەلام لەگەل ئەوۋەشدا يوسف دووپاتى كىردەوۋە كە ئەو ھىچ مەبەستى تۇلەسەندنەوۋەى نىيە، لە جياتى تۇلە و ئازاۋە يوسف تەنھا مېھرەبانى و سۆزى بلاۋدەكەردەوۋە، ھەستە برىندارەكانى چەندسال پىشوو تر سارىژ بووبوون.

3. وانەكانى ئىنجىل دەربارەى رەفتارى ھەلە

چۇن تاقىكردنەوۋەكان بىنين

"رۇما 8: 23؛ فىلپى 1: 12 - 14" بخوینەوۋە

بدۆزەرەوۋە و گەتوگۇ بکە: چۇن دەتوانىت مامەلەى ھەلە بەرامبەر خۇت بىننىت؟ سەرنج: دەتوانىن رەفتارى ھەلە بىنين بەوۋەى كە خراپەكارىيەكە دەرھەق بە تۇ دەكرىت و ھەندىك جار خوداش خۇى تاقىت دەكاتەوۋە بە ناردنى ھەندىك ناخۇشى و نارەھەتى بۇ سەرت.

چۇن كاردانەوۋەت دەبىت بۇ تاقىكردنەوۋەكان؟

"لۇقا 17: 3-4؛ رۇما 12-18؛ 1 پەترۇس 2: 21-23" بخوینەوۋە

بدۆزەرەوۋە و گەتوگۇ بکە: چۇن كاردانەوۋەت دەبىت بەرامبەر مامەلەى ھەلە؟ نايىت ھەرگىز بەدواى تۇلەسەندنەوۋەدا بگەرپى، بەلكو زياتر پرووى خۇت لە خودا بکە و چاۋەرپى ئەو بکە كە چى دەكات، داوا لە خودا بکە كە ھەستىكى ئەرىبىت پى بېخىشەت، تاۋەكو بەرگەى ئەو ناخۇشى و نارەھەتتە بگىت كە بەسەرت ھاتوۋە. دوای ئەوۋەى خودا رىگەچارەيەكى بۇ دۆزىيەوۋە، ھەولبەدە بە ووربايەوۋە مامەلە بکەيت و گيانى لىبووردەيى و ئاشتى بەكار بھىنە.

چۇن مامەلە لەگەل ھەستى ئازاردراو دەكەيت

زەبۇرەكان 38 : 1 - 22 ، 62 : 8 بخوینەوۋە

بدۆزەرەوۋە و گەتوگۇ بکە: چۇن مامەلە لەگەل ھەستى برىنداركرادا دەكەيت؟

سەرنج: بە تەواى بەرپىز و راستگۇ بە لەگەل خودا، بەرامبەر بىر و ھەستت بە ئاشكرایى نائومىدى و تورەيى و ئازارەكانت دەرېخە و باسى بکە بۇ خودا. ھەندىك جار خودا راستەوۋخۇ چارەسەرى ئەم كەموكورىانەت بۇ دەكات، بەلام ھەندىك جار كاتىكى زۇرى دەوېت و دەبىت لەسەر نوپۇز و نزا بەردەوام بىت كاتىك وا ھەستت كىرد كە لىخۇشبوون و ئارامبونەوۋە سەختە دوور مەكەوۋە و واز مەھىنە، داوا لە ھاورىيەك يان دوانت بکە ئەو بابەتەتە لەگەل چارەسەر بکەن و دواتر برىنەكانى ھەستت بە تەواى سارىژ دەبن "يۇحەننا 5 : 16؛ پەيدا بوون 5 : 16".

چۇن گىرنگى تاقىكردنەوۋە دەبىننىت؟

"رۇما 5 : 2 - 5؛ عىبرانىيەكان 12 : 10 - 11؛ ياقوب 1 : 2 : 4" بخوینەوۋە

بدۆزەرەوۋە و گەتوگۇ بکە: لەوتاقىكردنەوۋەئاندا پىشېنى چ سودىك دەكەيت؟

سەرنج: تاقىكردنەوۋەكان دەبنە ھۇى پارىزگارى و مانەوۋەى راستى و پىرۇزى و وا لە ژيان دەكەن مانايەكى دىكەى ھەبىت و كارىگەرى زۇرى بەسەر لايەنە جۇراۋجۇرەكانى ژيانەوۋە ھەيە، خودا تاقىكردنەوۋەى قورسى بۇ داناۋىن ھەتاۋەكو ژيانمان بگۇرپت و بىنە كەسىكى باۋەردار و ھەست بە دروستكردنى قوتابى بکەين.

به کارهينانى کردارى

- په چاوى پرهفتاريكى هه له بکه که له پراږدوودا به رامبهرت کراوه و نه گهر هيچ کاريگه ريبه کي خراپى به سه رته وه مابوو داوا له خودا بکه تاوه کو چاره سه ري هه ستي بريندارکراوت بکات.
- به کردارى داوا له خودا بکه که نه م ناره حه تيانه ببنه هوى بنيادناني که ساپه تي خوت.
چون يارمه تي که ساني دیکه ده ده ي که توشى ناره حه تي بوونه
"په نده کان 18 : 13 - 17" بخوينه وه

بدوزره وه و گفتوگو بکه: پيويسته هه ميشه چي بکه يت بهر له وه ي ناموژگاري بکه يت؟
سه رنج: سه رته تا زور به باشي گوئ له و که سه بگره، پاشان هه ولېده له و ناره زاپي و خراپه کاريه تي بگه يت که له به رامبه ري نه نجام دراوه. پاشان گوئ له و که سه بگره که نازاري نه وي داوه، واتا لايه ني به رامبه ر. پير بکه ره وه و له خودا پياړيوه بو نه وه ي باشتري نريگه بدوزينه وه بو يارمه تيداني نه وان، هه ولېده له هه موو شته کانيان تي بگه يت و دواتريش داواي ليخوشبوون له يه کتري بکه ن.

5- نويز و نزا (8 خوله ك)
نويز له وه لامى بانگه وازي خودايدا.
هه ولېده به ووردى له وه تيبگه يت که خوداي گه وره نه مړو فيري تو ي کردووه و نويز نه نجام بده، يان گروهه که ت بکه دوو يان سي به ش، نويز و نزا بو خودا نه نجام بده ن.
6. ناماده کاري بو ماله وه.

پيشره وي گروه: نه م ناماده کاريانه بده نه نداماني گروه تاوه کو له ماله وه جي به چي بکه ن
1. سپاردن: هه ميشه هه ولېده که وه کو سپارده يه ك بانگه واز بو دروستکردنى قوتابي بکه يت، ووتار بده، فير بکه، پاشان هه ولېده (رؤحي لیبوورده يي) بلاو بکه يته وه.
2. کات ته رخانکردن بو خودا: هه ولېده کات بو خودا ته رخان بکه يت، له "1 ساموئيل 9 ، 10 ، 12 و 14" و هه موو روژيک هه ولي دوزينه وه ي راستيه کان بده.
3. خویندنه وه ي ئينجيل: هه ولېده ئينجيل له ماله وه بخوينه وه "مه تا 4: 1 - 11" بابه تي فريودان له جيهاندا، سه رنجدان.
4. نويز و نزا: له م هه فته يه دا نويز و نزا بو شتيكى دياريكراو نه نجام بده، پاشان بيينه که خودا چي ده کات "زه بووره کان 5: 3".
5. ده فته ره که ت نوئ بکه وه: له سه ر دروستکردنى قوتابي و سه رنجدان له په رستن و فيرکردنى نه و ناماده کاريانه.